

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 56/10
Λουξεμβούργο, 15 Ιουνίου 2010

Απόφαση στην υπόθεση C-211/08
Επιτροπή κατά Ισπανίας

Οσάκις παρέχεται μη προγραμματισθείσα νοσοκομειακή περίθαλψη, κατά τη διάρκεια προσωρινής διαμονής σε κράτος μέλος διαφορετικό από αυτό της ασφάλισεως, το κράτος μέλος ασφάλισεως δεν υποχρεούται να αποδώσει στον ασθενή τα έξοδα εκείνα, τα οποία, στο κράτος όπου παρασχέθηκε η περίθαλψη, βαρύνουν τον ασθενή

Ο φορέας του κράτους μέλους ασφάλισεως υποχρεούται να αποδώσει στο κράτος μέλος, εντός του οποίου παρασχέθηκε η εν λόγω περίθαλψη, αποκλειστικώς τα έξοδα τα οποία αυτό κάλυψε, αναλόγως του επιπέδου κάλυψεως που ισχύει σε αυτό το κράτος μέλος διαμονής

Κατά την ισπανική νομοθεσία περί υγείας, γενικώς, μόνον οι υπηρεσίες του εθνικού συστήματος υγείας προς τους ασφαλισμένους του παρέχονται εντελώς δωρεάν. Εντούτοις, σύμφωνα με τον μηχανισμό που προβλέπεται στον κανονισμό 1408/71¹, οσάκις παρέχεται σε ασφαλισμένο στο ισπανικό σύστημα υγείας επείγουσα νοσοκομειακή περίθαλψη εντός άλλου κράτους μέλους (ήτοι νοσοκομειακή περίθαλψη η οποία κατέστη αναγκαία λόγω της εξελίξεως της καταστάσεως της υγείας του κατά τη διάρκεια προσωρινής διαμονής του στο κράτος μέλος αυτό), το ισπανικό σύστημα αποδίδει στον φορέα του κράτους μέλους, εντός του οποίου παρασχέθηκε η περίθαλψη, τα έξοδα που αυτός κάλυψε, αναλόγως του επιπέδου κάλυψης που ισχύει στο εν λόγω κράτος μέλος διαμονής². Κατά συνέπεια, ο ασφαλισμένος αυτός δεν δικαιούται, καταρχήν, κάλυψη εκ μέρους του ισπανικού φορέα του τμήματος εκείνου των εξόδων της περιθάλψεως, το οποίο δεν καλύπτει ο φορέας του κράτους μέλους διαμονής και βαρύνει τους ασφαλισμένους του.

Κατόπιν καταγγελίας ασφαλισμένου στο ισπανικό σύστημα υγείας, ο οποίος, κατά τη διάρκεια διαμονής του στη Γαλλία, χρειάστηκε να νοσηλευθεί επειγόντως εκεί, και στον οποίο, όταν επέστρεψε στην Ισπανία, δεν αποδόθηκε το τμήμα των δαπανών νοσηλείας με το οποίο τον είχε επιβαρύνει ο γαλλικός φορέας κατ' εφαρμογή της γαλλικής νομοθεσίας, η Επιτροπή αποφάσισε να ασκήσει την παρούσα προσφυγή λόγω παραβάσεως κατά της Ισπανίας. Συγκεκριμένα, η Επιτροπή φρονεί ότι η ισπανική νομοθεσία παραβιάζει την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών, στο μέτρο που δεν αποδίδεται στους Ισπανούς ασφαλισμένους το τμήμα εκείνο των εξόδων περιθάλψεως, το οποίο δεν καλύπτει ο φορέας του κράτους μέλους διαμονής. Ως εκ τούτου, η επίμαχη νομοθεσία ενδέχεται να περιορίσει, τόσο την παροχή υπηρεσιών νοσοκομειακής περιθάλψεως, όσο και την παροχή τουριστικών ή εκπαιδευτικών υπηρεσιών, οι οποίες μπορούν να αποτελέσουν κίνητρο για προσωρινή διαμονή σε άλλο κράτος μέλος.

Στην απόφαση που εξέδωσε σήμερα, το Δικαστήριο εκτιμά ότι η ελεύθερη παροχή υπηρεσιών περιλαμβάνει την ελευθερία ενός ασφαλισμένου, εγκατεστημένου σε κράτος μέλος, να μεταβεί, παραδείγματος χάρι, ως τουρίστας ή φοιτητής, σε άλλο κράτος μέλος για προσωρινή διαμονή και

¹ Κανονισμός (ΕΟΚ) 1408/71 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1971, περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισεως στους μισθωτούς, στους μη μισθωτούς και στα μέλη των οικογενειών τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας, όπως τροποποιήθηκε και ενημερώθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 118/97 του Συμβουλίου, της 2ας Δεκεμβρίου 1996 (ΕΕ 1997, L 28, σ. 1), και όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 1992/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2006 (ΕΕ L 392, σ. 1). Ο κανονισμός αυτός αντικαταστάθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) 883/2004 από 1ης Μαΐου 2010 (JO L 166, σ. 1).

² Εντούτοις, σε εξαιρετικές περιπτώσεις περιθάλψεως «επείγοντος, άμεσου και ζωτικού χαρακτήρα», παρασχεθείσας εντός άλλου κράτους μέλους –και τις οποίες δεν αφορά ωστόσο η παρούσα υπόθεση– το ισπανικό σύστημα υγείας καλύπτει και αποδίδει το σύνολο των εξόδων.

να λάβει εκεί νοσοκομειακή περίθαλψη από πάροχο εγκατεστημένο στο άλλο κράτος μέλος, εφόσον η κατάσταση της υγείας του καθιστά αναγκαία τέτοια περίθαλψη κατά τη διάρκεια της εν λόγω διαμονής. Εντούτοις, **το Δικαστήριο κρίνει ότι η ισπανική νομοθεσία δεν είναι δυνατόν να θεωρηθεί, σε γενικές γραμμές, ικανή να περιορίσει την ελευθερία παροχής υπηρεσιών νοσοκομειακής περιθάλψεως, τουριστικών ή εκπαιδευτικών υπηρεσιών.**

Συναφώς, το Δικαστήριο προβαίνει σε διάκριση μεταξύ της περιπτώσεως επείγουσας περιθάλψεως και εκείνης της εγκεκριμένης προγραμματισμένης περιθάλψεως εντός άλλου κράτους μέλους.

Κρίνει ότι, σε ό,τι αφορά ασφαλισμένο, του οποίου η μετάβαση από κράτος μέλος σε άλλο οφείλεται, παραδείγματος χάρη, σε λόγους τουριστικούς ή εκπαιδευτικούς, και όχι, όπως στην περίπτωση της προγραμματισμένης περιθάλψεως, στην οιαδήποτε ανεπάρκεια των παροχών του συστήματος υγείας στο οποίο υπάγεται, οι συνθήκες σχετικά με τη νοσηλεία σε άλλο κράτος μέλος ενδέχεται, ανάλογα με την περίπτωση, να είναι περισσότερο ή λιγότερο ευνοϊκές για τον ασφαλισμένο. Συγκεκριμένα, η κατάσταση αυτή οφείλεται στις διαφορές που υφίστανται μεταξύ των κρατών ως προς την ασφαλιστική κάλυψη και στον σκοπό του κανονισμού 1408/71, που έγκεται στον συντονισμό, και όχι στην εναρμόνιση, των εθνικών νομοθεσιών³.

Αφετέρου, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι οσάκις η επείγουσα νοσοκομειακή περίθαλψη πραγματοποιείται υπό περιστάσεις που συνδέονται, κυρίως, με τον επείγοντα χαρακτήρα της καταστάσεως, τη σοβαρότητα της ασθένειας ή του ατυχήματος, ή ακόμα την από ιατρικής απόψεως αδυναμία επαναπατρισμού στο κράτος μέλος ασφαλίσεως, δεν μπορεί να έχει η ισπανική νομοθεσία οποιοδήποτε περιοριστικό αποτέλεσμα στην παροχή υπηρεσιών νοσοκομειακής περιθάλψεως από παρόχους εγκατεστημένους σε άλλο κράτος μέλος. Συγκεκριμένα, στις περιπτώσεις αυτές, ο ασφαλισμένος δεν έχει επιλογή μεταξύ νοσηλείας στο κράτος μέλος προσωρινής διαμονής και πρόωρης επιστροφής στην Ισπανία.

Επιπλέον, στην περίπτωση που η επείγουσα περίθαλψη καλύπτει καταστάσεις, οι οποίες δεν είναι δυνατόν από τη φύση τους να στερούν από τον ασφαλισμένο την επιλογή μεταξύ νοσηλείας στο κράτος μέλος προσωρινής διαμονής και πρόωρης επιστροφής στην Ισπανία, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι η ενδεχόμενη απόφαση του ασφαλισμένου να επιστρέψει πρόωρα στην Ισπανία ή να μην ταξιδέψει σε άλλο κράτος μέλος, εξαρτάται, αφενός από το ενδεχόμενο να καταστήσει η κατάσταση της υγείας του πράγματι αναγκαία τη νοσοκομειακή περίθαλψη κατά την προσωρινή του διαμονή και, αφετέρου από το επίπεδο καλύψεως που εφαρμόζεται στο κράτος μέλος προσωρινής διαμονής για την νοσοκομειακή περίθαλψη που πρόκειται να παρασχεθεί εκεί και της οποίας το συνολικό κόστος δεν είναι τη συγκεκριμένη στιγμή γνωστό. Συνεπώς, το Δικαστήριο καταλήγει στο συμπέρασμα ότι, σε τέτοιες περιπτώσεις, τυχόν περίσταση, κατά την οποία ασφαλισμένοι στο ισπανικό σύστημα υγείας ενδέχεται, είτε να παροτρυνθούν να επιστρέψουν πρόωρα στην Ισπανία, προκειμένου να τους παρασχεθεί εκεί νοσοκομειακή περίθαλψη καταστείσει αναγκαία, είτε να μην ταξιδέψουν σε άλλο κράτος μέλος, καθότι δεν μπορούν να υπολογίζουν σε συμπληρωματική παρέμβαση του ισπανικού αρμοδίου οργανισμού, αποδεικνύεται ως εξαιρετικά αβέβαιη και έμμεση.

Εξάλλου, το Δικαστήριο υπογραμμίζει ότι, σε αντίθεση με την προγραμματισμένη περίθαλψη, ο αριθμός των περιπτώσεων επείγουσας νοσοκομειακής περιθάλψεως έχει χαρακτήρα απρόβλεπτο και ανεξέλεγκτο. Στο πλαίσιο αυτό, **κρίνει ότι η εφαρμογή του κανονισμού 1408/71 στηρίζεται σε συνολικό συμψηφισμό των κινδύνων.** Επομένως, στο πλαίσιο του μηχανισμού που

³ Συναφώς, το Δικαστήριο διευκρινίζει ότι η νομολογία του περί ελεύθερης παροχής υπηρεσιών στο πλαίσιο προγραμματισμένης περιθάλψεως δεν μπορεί να εφαρμοσθεί όσον αφορά την επείγουσα περίθαλψη. Συγκεκριμένα, ως προς τούτο, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι οι περιπτώσεις πραγματοποιήσεως προγραμματισμένης περιθάλψεως σε άλλο κράτος μέλος ανάγονται στη διαπίστωση ότι στο κράτος μέλος ασφαλίσεως δεν είναι διαθέσιμη η κρίσιμη περίθαλψη ή τυχόν περίθαλψη που να παρουσιάζει τον ίδιο βαθμό αποτελεσματικότητας εντός παραδεκτού από ιατρικής απόψεως χρόνου. Ως εκ τούτου, σε αντίθεση με το καθεστώς που διέπει την επείγουσα νοσοκομειακή περίθαλψη, στην περίπτωση προγραμματισμένης περιθάλψεως, το κράτος μέλος ασφαλίσεως πρέπει, δυνάμει των κανόνων περί ελεύθερης παροχής υπηρεσιών και, επομένως, πέραν των υποχρεώσεών του που απορρέουν από την εφαρμογή του κανονισμού 1408/71, να εγγυηθεί στον ασφαλισμένο επίπεδο καλύψεως εξίσου προνομιακό με αυτό που θα είχε παράσχει στον ενδιαφερόμενο, εφόσον η προαναφερθείσα περίθαλψη ήταν δυνατή εντός τέτοιας προθεσμίας στο δικό του σύστημα υγείας.

προβλέπει ο προαναφερθείς κανονισμός για την επείγουσα περίθαλψη, πραγματοποιείται γενική αντιστάθμιση. Συγκεκριμένα, οι περιπτώσεις στις οποίες επείγουσα νοσοκομειακή περίθαλψη που παρέχεται σε άλλο κράτος μέλος εκθέτει, ως αποτέλεσμα της εφαρμογής της νομοθεσίας αυτού, το κράτος μέλος ασφάλισε σε μεγαλύτερα έξοδα από ό,τι εάν η περίθαλψη αυτή είχε παρασχεθεί από τις δικές του υποδομές, αντισταθμίζονται από τις περιπτώσεις στις οποίες, αντιθέτως, η εφαρμογή της νομοθεσίας του κράτους μέλους διαμονής συνεπάγεται χαμηλότερη οικονομική επιβάρυνση του κράτους μέλους ασφάλισε, για την κρίσιμη νοσοκομειακή περίθαλψη, από εκείνη που θα συνεπαγόταν η εφαρμογή της δικής του νομοθεσίας.

Συνεπώς, η επιβολή σε κράτος μέλος της υποχρέωσης να εγγυάται στους ασφαλισμένους του συμπληρωματική απόδοση εκ μέρους του αρμοδίου φορέα, οσάκις το επίπεδο καλύψεως που εφαρμόζεται στο κράτος μέλος διαμονής για την κρίσιμη επείγουσα νοσοκομειακή περίθαλψη αποδεικνύεται κατώτερο εκείνου που εφαρμόζεται δυνάμει της δικής του νομοθεσίας, θα διακύβευε ενδεχομένως την ίδια την οικονομία του συστήματος που εγκαθιδρύει ο κανονισμός 1408/71. Ειδικότερα, σε τέτοια περίπτωση, το κράτος μέλος ασφάλισε θα εκτίθετο συστηματικώς στην υψηλότερη οικονομική επιβάρυνση, είτε μέσω της εφαρμογής της νομοθεσίας του κράτους μέλους διαμονής που προβλέπει ανώτερο επίπεδο καλύψεως από εκείνο της νομοθεσίας του κράτους μέλους ασφάλισε, είτε, σε αντίθετη περίπτωση, μέσω της εφαρμογής της νομοθεσίας του κράτους μέλους ασφάλισε.

Βάσει των προεκτεθέντων, το Δικαστήριο απορρίπτει την προσφυγή της Επιτροπής.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προσφυγή λόγω παραβάσεως στρέφεται κατά κράτους μέλους το οποίο, κατά την Επιτροπή ή ένα άλλο κράτος μέλος, δεν τηρεί τις υποχρεώσεις που υπέχει από το κοινοτικό δίκαιο. Αν το Δικαστήριο διαπιστώσει την ύπαρξη παραβάσεως, το καθού κράτος μέλος πρέπει να συμμορφωθεί με την απόφαση το συντομότερο. Σε περίπτωση που η Επιτροπή θεωρήσει ότι το κράτος μέλος δεν συμμορφώθηκε προς την απόφαση, μπορεί να ασκήσει νέα προσφυγή, ζητώντας την επιβολή χρηματικών κυρώσεων.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582